

Nemzeti Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NOVISZAD, Kralja Petra ucca 30 szám, I. emelet
Telefonszám: 21-37, éjjel 20-58
SZUBOTICA, Kralja Petra Park 10. Telefon 6-70

1933. évi március hó 31.

Péntek

XIV. évfolyam

77. szám

Előfizetési ára 1 hónapra 28 dinár, 3 hónapra 80 dinár. — Külföldön 1 hónapra 40 dinár. — Egyes szám ára hétköznapokon 1 dinár, vasárnap 2 dinár. Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel

Dr. Jelfics külügyminiszter expozéja

Nagy nemzetközi akció előtt állunk, amely sorsdöntő lesz egész Európa jövőjére

A külügyminiszter élesen állásfoglalt a békerezivizió terve ellen. A szenátus elfogadta a külügyi és népiólettí tárcák költségvetését

Beográdból jelentik: A szenátus tegnap ülésén a költségvetési tárcá elfogadása után megkezdtek a külügyi tárcá költségvetésének tárgyalását. Ezzel kapcsolatosan dr. Jelfics Bogolyub külügyminiszter nagyszabású expozét tartott az ország külpolitikai helyzetéről. A külügyminiszter nyilatkozatát nemcsak zsufolt padsorok hallgatták végig, hanem a diplomáciai élet számos előkelő személyisége is. Ott volt Ducies Jován budapesti jugoszláv követ, továbbá Naggiar francia, Flieder csehszlovák, Günther Wallburg lengyel és Guranescu román követ.

A külügyminiszter beszéde elején tárcája költségvetésével foglalkozott és kijelentette, hogy sohasem volt ilyen sovány a külügyminisztérium költségvetése. Ezután foglalkozott a leszerelési konferenciával kapcsolatban felmerült kritikus momentumokkal. Rámutatott arra, hogy különösen a biztonság garantálása okozott nagy nehézségeket. Mikor a leszerelési konferencia leg-sulyosabb helyzetében volt, Párisból Genf-be érkezett MacDonal angol miniszterelnök Sir John Simon külügyminiszter kísé-

retében és előterjesztette leszerelési javaslatát. Az angol javaslat nagyon gyorsan készült, nem is teljes és senkit sem elégtett ki, de mivel elfogadta a francia tervezet konstruktív részét, a kisantant hajlandó a további tárgyalás alapjául venni.

A lefegyverzéssel kapcsolatban meg kell emlékezni MacDonal és Mussolini római találkozásáról is, amelyről azonban most nem akar részletesen szólni. Amit eddig mértékadó helyről ebben a kérdésben megtudott, leszögezheti, hogy

nagy nemzetközi akció van készülőben, amely sorsdöntő lesz Európa jövőjére nézve.

Ez alkalommal csak a tények felsorolására lehet szorítkozni.

MacDonal Rómában politikai paktumjavaslatot vet át, amely Franciaország, Anglia, Németország és Olaszország együttműködésére vonatkozik. A szerződéstervezet tíz évre szól és ez idő alatt a négy európai nagyhatalomnak a békét kellene biztosítani.

leti egységük és a Népszövetség tagjainak politikai függetlensége ellen irányul, megvédik egymást.

Európa békéje azt követeli, hogy a népszövetségi alapokmányt mindenki tiszteletben tartsa.

A külügyminiszter Jugoszlávia külpolitikájáról

A külügyminiszter ezután rátér Jugoszlávia külpolitikájára és a következőket mondja:

A királyi kormány a legnagyobb figyelmet arra fordítja, ezen tárgyalásoknál, hogy mindent a nemzeti érdekek figyelembevételével tegyen és megvédje a maga, valamint a kisantant tagállamainak területi integritását. Ebben a kérdésben a kisantant összes államai a legszorosabb együttműködésben vannak. Az emberiség haladásának és saját jövőnknek pozitívuma, népünk idealizmusa és békeszeretetének alkotó ereje. Királyságunk külpolitikájának ez az állandó feladata. Egyesült népünk ereje és a Jugoszláv Királyság jövő fejlődése teszi lehetővé az egy véleményen levő népek között a nemzetközi és baráti összeköttetést.

A királyi kormány a múlt év október 28-án Franciaországgal baráti szerződést kötött, ez év február 6-án aláírtuk a kisantant-paktumot, rövidesen pedig újabb nemzetközi paktumokat fog a törvényhozás elé terjesztetni.

Rá kell mutatni egy bizonyos propagandára, amelynek különös jelentősége van. Egyes országokban erőteljes agitáció

folyik a mai határok reviziója érdekében és ezek ebből a revizionizmusból élnek,

bár ez a propaganda nem más, mint rágalomhadjárat, amely hallatlan bizalmatlanságot és nyugtalanságot keltett a népek között. A propaganda következtében az a tévhit alakult ki, hogy intrikákkal és fenyegetésekkel el lehet venni egészséges államoktól azt, amit emberfeletti áldozatokkal és önfeláldozással egyesítettek,

de amit ha kell, a legnagyobb áldozatok árán is meg fognak őrizni.

Van egy sajtóságos revizionista mozgalom is, amely abból a téves és hazug alaptól indul ki, hogy a külföldi közéletbe mesterségesen bedobott álhíreket terjesztenek országunkról, hogy ezt a belső nehézségek miatt nem lehet fenntartani és belső egyenet

A paktumtervezet és a békerezivizió

A külügyminiszter ezután ismerteti a Mussolini paktumtervezet további részzeit. Eszerint

a négy nagyhatalomnak el kell ismernie a békeszerződés reviziójának elvét a népszövetségi alapokmány szerint.

A lefegyverzés tekintetében egyforma jogokat követel és megállapítja azt az eljárást, amely szerint Németország, Ausztria, Bulgária és Magyarország fegyverkezésének kérdését rendezik. A paktum aláírói végül az összes európai és nem európai kérdésekben együttesen járnak el.

MacDonal a tervezetről értesítette a francia kormányt és Londonba visszatérve hangsúlyozta, hogy

a Mussolini által kidolgozott paktum főproblémája a békerezivizió kérdése.

Miután az események váratlan gyorsasággal követték egymást, a kisantant állandó tanácsa március 26-án közölte a kisantant állásfoglalását, amely a következő:

1. A kisantant örömmel üdvözlö a nagyhatalmak egymásközti együttműködését azokban a kérdésekben, amelyek az ő érde-

keiket szabályozzák.

2. Nem lehet elismerni azt az esetleges megegyezést, amit egy harmadik hatalom érdekében kötnek.

3. A kisantant a leghíggadtabb tartózkodással viseltetik minden olyan megmozdulással szemben, amely jogait és érdekeit érintené.

4. A kisantant sajnálja, hogy a tárgyalások során aláhúzták a revizionista eszmét, amely energikus reakciót fog kiváltani és meggyengíti a bizalom érzését.

A kisantant deklarációját nem lehet sem tiltakozásként tekinteni, de polémizálni sem lehet vele. Erre a körülményre kellő időben fel kellett hívunk a figyelmet, hogy a tárgyalások ne jussanak nem óhajtott eredményre. Szükséges volt ezenfelül országaink közvéleményét is megnyugtani.

A kisantant pontosan körvonalazta álláspontját, amely a fennálló nemzetközi kötelezettségek és a népszövetségi alapokmány tiszteletben tartásán nyugszik.

A népszövetségi alapokmány 10. szakasza a következőképpen szól:

— A Népszövetség tagjai kötelezik magukat, hogy tisztelik egymás függetlenségét és minden külső támadás ellen, amely terü-

lensége széthulláshoz fog vezetni. Szükségesnek tartom, hogy népünk erről tudjon, mert mesterséges uton terjeszték ezeket a hazug híreket.

Ez a beteges pszichózis független Szlovéniát, független Horvátországot, független Szerbiát és független Crna-Gorát akar.

Jól gondolják meg, akik ezeket a híreket terjesztik és tudják meg mindenhol, hogy ez a kitalált elgondolás az idegen politika egy része, amely a szerbek, horvátok és szlovének ellen irányul és nem más, mint ellenséges szándék.

Bennünket azonban az ellenségeknek ez a reménykedése ne izgasson, mert nemzeti létünk ezt megcáfolja.

A külügyminiszter beszédét az egész szenátus viharos tetszésnyilvánítással fogadta.

Dr. Mazsuranics és Ivkovic felszólalása után elfogadták a külügyi, majd Pucelj miniszter felszólalása után a népjóléti tárca költségvetését is és utána áttértek a pénzügyi tárca tárgyalására, amelyet dr. Gyoryevics pénzügyminiszter expozéja vezetett be.

— 0 —

Nagy ünnepségek között iktatták be Ivkovic Ivandekics Ivánt, Szubotica új polgármesterét

Az új polgármester nagyszabású programbeszédben ismertette tervét

Szubotica város képviselőtestülete impozáns keretben tartotta meg diszközgyűlését, amelynek keretében beiktatták Ivkovic Ivandekics Ivan újonnan kinevezett polgármestert. A város polgársága azzal juttatta kifejezésre az új polgármester kinevezése feletti örömet, valamint személye iránt érzett bizalmát és megbecsülését, hogy impozáns számban vonult fel a közgyűlésre és az azt követő ünnepségre. Hasonló fénytel megtartott polgármesteri installálás hosszú évek óta nem volt Szubotican. A diszközgyűlésen zsufolásig megtelt a karzat hallgatósággal, utána pedig a polgárság minden rétege impozáns számban kereste fel szerencseki-vánataival az új polgármestert.

A közgyűlést délelőtt negyed tizenegy órakor dr. Joszifovic Vojislav báni tanácsos, a dumai báni hatóság kiküldöttje nyitotta meg és felkérte Vukics Franjo volt polgármesterhelyettes, hogy olvassa fel a kinevezési okmányt és az újonnan kinevezett közgyűlési tagok névsorát. Ennek megtörténte után Matkovic Nikola, Cvijin Albe, Ruszki Pál, Matkovic Béla, Ispanovics Matija, Nikolic Bozidar, Vukovic Antal, Bojics Blagoje és dr. Matijevics Lázár újonnan kinevezett képviselőtestületi tagok letették az esküt. Pletikoszics Misko nem jelent meg a közgyűlésen és nem tehetett esküt, mert nem kapta kézhez a kinevezésére vonatkozó értesítést.

Dr. Joszifovic ezután a polgármesteri kinevezést olvasta fel, amit a közgyűlés percekig tartó lelkes eljenzéssel fogadott. Bizottságot alakítottak, amely felkereste és szokás szerint a közgyűlés elé kísérte a polgármestert. A küldöttség tagjai Vukics Franjo polgármesterhelyettes, Malagurszki Joska, Matkovic Nikola és Ognjanov Gyurica képviselőtestületi tagok voltak. A küldöttség kíséretében csakhamar megjelent a közgyűlésen Ivkovic Ivandekics Ivan mérnök, akit hosszasan és kitörő lelkesedéssel ünnepelt a közgyűlés. A polgármester ezután letette az esküt, majd a közgyűlés hódoló táviratot küldött Öfelsége Alekszandar királynak és üdvözlő táviratot a miniszterelnöknek és a dumai bánnak.

Ezután Vukics Franjo polgármesterhelyettes üdvözölte elsőnek az új polgármestert. Vukics Franjo nagyhatású beszédében a nap jelentőségét méltatta és azt fejtegette, hogy új éra kezdődik Ivkovic Ivan hivatalbalépésével a szubotica közgazgatásban. Az egész tisztviselőkar nevében kívánja, hogy az új polgármester valóshatássa meg tervét és egész programját, amelyekért a múltban is lelkesen küzdött, mint képviselőtestületi tag. A város egész tisztviselőkara nagy bizalommal tekint Ivkovic Ivandekics Ivan polgármesteri működése elé és kívánja, hogy ne érje esalódás nehéz munkájában és teremtésen jólétet, haladást és harmóniát a város lakossága között, amivel a hazának is hasznára lesz.

Vukics Franjo hatásos beszédét ismét lelkes eljenzéssel fogadja a közgyűlés. A beszédre az új polgármester válaszol és előterjeszti programját. Elsősorban köszönetet fejez ki a dumai bánnak, a

neki előlegezett bizalomért, felkéri a tanács és a közgyűlés tagjait, hogy a törvények előírásai szerint teljesítsék kötelességüket, majd ismerteti programját, amelyet nyolc pontban foglal össze.

Kifejti, hogy a J. R. Sz. D. politikai párt tagja, amely a nép és az állam egységének megóvását és kiépítését tűzte ki céljául.

— Kérem — folytatja a polgármester — hogy a város tisztviselői kara és a képviselőtestület segítségemre legyen abban a munkámban, hogy a hivatalos hatalommal való minden visszaélést, a városi vagyon herdálását és egyéb a múltban gyakori káros kilengéseket megakadályozzák. A város nehéz pénzügyi helyzetén kívánok elsősorban segíteni és tehermentesíteni kívánom a várost azoktól a magas kamatoktól, amelyeket adósságai után fizetni kénytelen. A villanyteleppel folyamatban levő tárgyalások tekintetében oda fogok hatni, hogy a lakosság olcsóbb áramot kapjon és ne érezhessék a fogyasztók a telep privilegizált helyzetét. Semmi szín alatt sem akarom elvonni a lakosságot attól a kedvezménytől, amelyet a Dunabánság erőteljes elektrifikálása nyújthatna. A mai nehéz gazdasági helyzetben a városi munkáknál és állásokban elsősorban feltétlenül azokat kívánom alkalmazni, akik erre ráutaltak és nem tartoznak olyan áramlatok körébe, amelyek a mai haladást erőszakos uton kívánják megakadályozni.

— A városi adófizetők adóhátralékainak behajtására a következő tervet dolgoztam ki:

Azoknak az adóhátralékosoknak, akiknél idejében kérték az adók megfizetését és akiknek módjuk lett volna kifizetni hátralékaikat, azoknak fizetniük kell. A részletekben történő fizetésből befolyó összeget a városi adósságok törlesztésére fordítjuk.

— Amennyiben lehetséges, az építészeti törvény alapján új városi szabályozási tervet fogok kidolgoztatni. A tisztviselői kart megfelelő nivóra akarom emelni és a jövőben nem az lesz a jelszó, hogy a nép van a tisztviselőért, hanem a tisztviselő a népert.

A polgármester szavait nagy tetszésnyilvánítással fogadták és utána Ispanovics Matija üdvözölte a képviselők nevében. Dr. Gyurisics Mileta az új tiszti főorvos tette le ezután a hivatalos esküt és ezzel a diszközgyűlés véget is ért.

Utána a polgármester a Beograd szálló éttermében megvendégelte a képviselőtestület tagjait és a szubotica társadalmi egyesületek kiküldöttjeit.

BUDAPEST
Svábhegyi Szanatórium
Speciális kezelések, speciális berendezések
asthma
migrén
szénalázás
beteg részére.

Április 5-én lesz ítélet a marlonosi halálosvégű verekedés ügyében

A szubotica törvényszék tegnap folytatódólagos főtárgyalást tartott a marlonosi haláloskimeneteltű véres verekedés büntügyében. A tegnapi főtárgyaláson a bíróság folytatta a tanúhallgatásokat.

Elsőnek Varga István 13 éves fiút hallagtták a bíróság. Nem látta, hanem hallotta valakitől, hogy Barát István szurta agyon Gulyás Imrét.

Magastari János 23 éves marlonosi földműves lényegtelen vallomást tett. Kovács János 42 éves földműves azt vallotta, hogy Barát István nem hordott magával konyhakést. Nagy Sándor 14 éves kisfiú előadta, hogy a verekedést Gulyás kezdte, aki bottal támadt Kávaira, de ugyanekkor Szécsi bicskával Kávai combjába szurt. Kávai elkapta Gulyás botját, közben azonban még egy helyen megsebesítették.

A bíróság szembesítette a tanút Szécsivel, aki kijelenti, hogy csak akkor használta kését, amikor Kávai nem akarta elengedni Gulyás botját.

A következő tanu Solti Endre 19 éves földműves látta, hogy Nagy János nyolcadrendű vádlott bottal megütötte Gulyást, aki elesett, mire a többiek rárohantak és ütlegelni kezdtek. Gulyás felugrott a földről és elfutott.

Kovács Ferenc 22 éves földműves lényegtelen vallomást tett. Több lényegtelen vallomás után a bíróság április 5-én reggel 8 órára halasztotta el a tárgyalás folytatását.

Veszedelemes betörőt tett ártalmatlanná a szilbasi rendőrség

Valószínű hogy a legutóbbi sorozatos betöréseket Weber József és Kreizl József követte el

Palánkáról jelentik: Kedd este 11 óra tájban a szilbasi vasútállomáson a rendőrök tetten értek két fiatalembert, amint az állomás irodájában a pénzszekrényt fészegették. A betörők egyikének sikerült elmenekülnie, de Weber József 20 esztendőös gajdobrai órásságát a rendőrök elfogták és a palánkai csendőrségre szállították.

Az a gyanu, hogy a legutóbb Palánkán és környékén, továbbá Kulán és Pasicevon történt betöréseket Weberék követték el.

Weber kihallgatása most folyik. Eddig hír szerint mindössze annyit árult el, hogy társa Kreizl József 21 esztendőös mérsárossegéd volt, akinek kézrekerítésére a rendőrség megindította a nyomozást.

Súlyos vasúti szerencsétlenség a szviljojevoi vasútállomáson

Egyik gazdálkodó kocsija és lovai odavesztek, a kocsin ülők könnyebb sérüléseket szenvedtek

Apatinból jelentik: Tegnap reggel nyolc óra tájban a szviljojevoi vasúti állomás közelében súlyos vasúti szerencsétlenség történt. Brand Ferenc apatini földbirtokos reggel 7 óra tájban kocsival, amelyen szolgáját is magával vitte, Szviljojevo felé hajtott.

Amikor a kocsi a szviljojevoi vasúti állomás közelébe ért és a vasúti sinen keresztülhaladt, az arrahaladó vonat a kocsit elkapta. A kocsi teljesen összetört és a két lovat darabokra szaggatta a mozdony, a kocsin ülőknek azonban sikerült még idejében leugrani és így csak könnyebb sérüléseket szenvedtek.

A kár mintegy ötezer dinár.

Érdekes megemlíteni, hogy ezen a helyen már többször történt hasonló baleset és azért igen helyes lenne, ha a vasutigazgatóság az átjáró közelében valami jelzőkészüléket állítana fel a hasonló esetleges balesetek elkerülése érdekében.

Németország egész területén megkezdődött a zsidóellenes bojkottmozgalom

A zsidó kereskedések előtt nemzeti szocialisták eltanácsolják a közönséget A bojkottot a falvakra is kiterjesztik

Berlinből jelentik: A nemzeti szocialista pártvezetőség és a kormány teljes erővel megkezdte az ellenoffenzívát, a külföldi németellenes uszításokkal szemben. A köztársasági rágalmahadjárat és a nemzetközi bojkottmozgalom leküzdésére alakult központi bizottság a müncheni Reichsadler szállóban ültette fel tanyáját.

Az újságok hangsúlyozzák, hogy a német nemzeti forradalom példátlanul fegyverrel és nyugodt külsőségek között zajlott le, senkinek még a hajaszála sem görbült meg.

Németország távol akar állni minden nemzetközi honyodalomtól, de elhatározta, hogy véget vet a belső zűrzavarnak is.

Tegnapelőtt éjszaka a német rádióállomások közötték a bojkottmozgalom tizenegy pontból álló szabályzatát és a tizenegy pontot a tegnapi német lapok is közlik. A kiáltvány főbb pontjai a következők:

A bojkott kiterjed a zsidó üzletekre, árukra, orvosokra és ügyvédekre. A bizottság felel a külföldi állampolgárok legteljesebb biztonságáért. A komité a legszigorúbban ellenőrzi a sajtót. Amely lap nem vesz részt a felvilágosító hadjáratban, azonnal eltávolítandó minden német házból és közmegegyezésben részesül. Az akciót végre kell hajtani a legkisebb paraszt faluban is, hogy különösen a vidéken érzékenyen sujtassa a zsidó kereskedőket.

A bojkottnak rajtaütésszerűen kell következnie.

Minden zsidó üzlet elé őrszemélyt állítanak a nemzeti szocialisták és az őrszemély figyelmezteti a lakosságot, hogy ne vásároljon zsidó üzletben.

A bojkott április 1-én pontban délelőtt 10 órakor kezdődik és addig tart, amíg a pártvezetőség nem ad ki újabb parancsot.

A kiáltvány kimondja, hogy tizezrével kell rendezni tömeggyűléseket, amelyen

a numerus clausus bevezetését kell követelni az egyetemeken, az isko-

lakban az orvosi és ügyvédi szak-

A bizottságok felelősek azért, hogy a harc a legteljesebb nyugalommal és legteljesebb fegyverrel történjen. A hajaszála sem görbülhet meg egyetlen zsidónak sem — mondja a kiáltvány.

Abojkotton kívül más téren is megindult a propaganda tevékenység a nemzeti irányú mozgalom érdekében. Így Németország 670.000 magánkereskedelmi üzeme közül 400.000 már a nemzeti szocialisták vezetése alatt áll. A nemzeti szocialisták svájci közegei pontos kimutatást közölnek arról, hogy a németországi zsidók milyen luxusállodásokban tartózkodnak.

Noha a kiáltvány a bojkott megkezdésének idejét április 1-én állapítja meg,

a bojkottmozgalom a zsidó kereskedők ellen tegnap már mindenütt megindult.

A müncheni zsidó üzletek előtt rohamosztagok jelentek meg. A közönséget nem akadályozták ugyan abba, hogy az üzletbe menjen, de felvilágosították, hogy az üzlet tulajdonosa zsidó és felszólították, hogy csak német kereskedőktől vásároljon.

A bíróságokra nem engedték be a zsidó ügyvédeket, a lapok nem vetették fel a zsidó cégek hirdéseit.

Tegnap délután a zsidó üzletek egész sora önként bezárt. A zsidó főiskolai tanulóknak nem engedték meg, hogy az egyetemek helyiségeibe lépjenek.

Essenben is megkezdődött a bojkott, több zsidó kereskedő önként bezárta üzletét. Görlitzben tegnap harminchét zsidó sajtót érdekükben őrizetbevettek és a rendőrségi fogdába szállították. Közülük kettő bíró, több ügyvéd és harminc kereskedő.

Brüsszélből jelentik, hogy Einstein professzor tegnap Belgiumba érkezett. Még a hajón levelet írt a brüsszeli német követnek és aziránt érdeklődött, milyen lépéseket kell tenni a porosz állampolgárságának megszüntetésére. Leveleiben közölte azt is, hogy a svájci állampolgárságot veszi fel.

mint annak egyik szekciója működne.

— Felvetődött már az a gondolat is, hogy a társaság „A Magyar Közművelődési Egyesület Szentteleky Társasága” nevet viselje, hogy ezzel is adózzanak az írók Szentteleky kiváló irodalmi működésének. En nagy örömmel fogadtam ezt a tervet, azonban erről is csak az írói értekezlet dönthet majd.

— Remélem, hogy a társaság már rövidesen megkezdí működését és máris sok szerencsét kívánok neki.

Halálos szerencsétlenség a szárcsai Temeshid javítási munkálatainál

Beckerekéről jelentik: Halálos szerencsétlenség történt szerdán délután a bánáti Szárcsa községben. A község melletti Temes-hidat már napok óta renoválják és nagyszámu munkássereg nyert íly módon foglalkozást. A hid padlózatát tegnap délután bontották fel és munkaközben egy Knezsevics Szevan nevű 34 éves szepszkuzezinai napszámos lezuhant a mintegy 3 méter magas hidtöltésről a part kövezetére. A szerencsétlen munkás az esés következtében olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy az előhívott községi orvos a szerencsétlen napszámos azonnali Beckerekre való szállíttatását tanácsolta. Még a délután folyamán beszállították a beckereki kórházba Knezsevics Szevant, ahol az orvosok megállapították, hogy a szerencsétlen munkás mindkét lába és hátgerince eltörtött és felépülésében már tegnap nem bíztak. Az életveszélyesen megsérült munkás még mielőtt visszanyerte volna eszméletét szerdáról csütörtökre virradó éjjel meghalt. A szárcsai csendőrség megindította a nyomozást, hogy kit terhel felelősség a halálos szerencsétlenségért.

A kljucsi postaigazgató öngyilkosságával kapcsolatban letartóztatták egyik ottani bank igazgatóját

Az öngyilkos postaigazgató azért menekült a halálba, mert nem tudta a banktól megkapni hetvenezer dinar megtakarított készpénzét

Bihácsról jelentik: Dolics Mihajlo kljucsi postaigazgató a napokban öngyilkosságot követett el és végzetes elhatározását kapcsolatba hozták azzal, hogy az egyik kljucsi bankban elhagyott hetvenezer dinár értékű bankbetétjét nem tudta megkapni. Az ügyet most kapcsolatba hozták a bank igazgatójával, aki ellen a bank részvényesei és volt igazgatósági tagjai különböző szabálytalanságok miatt feljelentést tettek. A kljucsi törvényszék ezzel kapcsolatban elrendelte az igazgató elzetes letartóztatását, ami Kljucson és környékén óriási szenzációt keltett. A hatóságok a vizsgálat lefolytatásának érdekében egyelőre részleteket nem adnak a nyilvánosságnak.

Április negyediken nyitja meg noviszádi kiállítását Balázs G. Árpád festőművész

A noviszádi község jól ismeri Balázs G. Árpádnak az országos híru festőművészek nevét. Balázs G. Árpád Noviszádon is többször rendezett már kiállítást, amelyek mindig kitünően sikerültek. A kitünő festőművész, akinek most Beogradban van állandó műterme, az utóbbi esztendő mintegy hatvan legjobb alkotását mutatja be azon a kiállításon, amelyet Noviszádon fog megrendezni és amely április negyediken, kedden nyit meg. Balázs új vásznai igen közel vannak a naturalizmushoz, képei tele vannak friss színekkel és életörömmel, művészete elmélyült és kiteljesedett s a képzőművészet barátainak igaz örömet fog nyújtani. Noviszádon a kiállítást igen nagy érdeklődés előzi meg.

—o—

Husvételre értekezletre hívják össze a jugoszláviai magyar írókat a magyar irodalmi társaság ügyében

Az irodalmi társaság mint a Magyar Közművelődési Egyesület egyik szekciója működne — Dr Brajter Lajos nyilatkozata a társaság megszervezéséről

Beckerekéről jelentik: A vasárnap esti Kalangya estén nagy lelkesedéssel megalakult Magyar Irodalmi Társaság megszervezéséről és további programjáról egyelőre még nem esett szó, mert a szervezést most a Közművelődési Egyesület választmányja folytatja.

A társaság egyik legteljesebb híve dr. Brajter Lajos, tegnap nyilatkozott az újságíróknak arról, hogyan kell a társaságot megszervezni és hogyan fog az működni.

— Azt hiszem, hogy a leghelyesebb volna az Arany János társaság szellemében működni, — mondotta dr. Brajter, — amely 35 évvel ezelőt alakult meg Temesváron. Ez magába foglalta a delugyarországi írókat és azok munkáit évkönyvekben adta ki, azonkívül a vidéki városokban sorozatos előadá-

sokat tartott.

— Ez azonban csak terv és én azt hiszem magunknak a vajdasági magyar íróknak kellene megállapítani a társaság programját. Mielőbb össze kellene hívni ezeket az írókat egy értekezletre és itt beszélnék meg azt, hogy milyen formában és milyen keretek között kívánják megalkotni a társaságot. Ha jól tudom ezt az értekezletet össze is hívják és az összejövetelt husvétkor tartják meg. Így remélhető, hogy a társaság az ősszel már megkezdheti működését. Őszől tavaszik aztán a társaság minden nagyobb vajdasági helységben irodalmi matinékat és felolvasásokat tartana, az Arany János társaság példájára mindenhova 3-4 tagját küldve ki.

— Természetes, hogy a Magyar Irodalmi Társaság a Magyar Közművelődési Egyesület keretében

A francia kormány többsége ellenzi a Mussolini tervet

Titulescu Párisból Genfbe utazott. - Az amerikai fődelegátus Londonba érkezett

Párisból jelentik: A francia kormány folytatja a Mussolini terv tanulmányozását. Valószínű, hogy még a hét folyamán a római francia nagykövetség Párisba érkezik, hogy kormányát a kérdéssel véglegesen tájékoztassa.

Titulescu román külügyminiszter tegnap Párisból Genfbe utazott.

A Londoni Daily Telegraph szerint a francia kormány még habozik a Mussolini tervvel szemben követendő magatartásról. Paul Boncour külügyminiszter, De Monzie

közoktatási miniszter és a légügyi miniszter hajlandók lennének a tervet módosításokkal elfogadni.

a francia kormány többsége azonban ellenzi.

A Daily Herald diplomáciai levelezője szerint a három kisantant állam és Lengyelország új négyescsoportot alakít a római terv ellen, mert diplomáciai támogatást tartanak.

Normann Davis, az amerikai leszerelési delegáció vezetője tegnap este London-

ba érkezett. Az amerikai fődelegátust tegnap MacDonald miniszterelnök fogadta és hosszasan tárgyalt vele.

Davis az újságíróknak kijelentette, hogy

megtárgyalja a leszerelés és a világgazdasági konferencia előkészítésének kérdését,

főképp az értekezlet összehívásának időpontját. A háborús adósságok kérdéséről rendkívül tartózkodóan nyilatkozott. Kijelentette, hogy Washingtonban ezidő szerint tanulmányozzák az ügyet.

A francia lapok hangsúlyozzák, hogy Franciaország nem hagyja el loyális szövetségeseit

A lapok nyílt állásfoglalást követelnek a francia kormánytól

Párisból jelenti az Avals: Az Echo de Paris tegnapi számában részletesen foglalkozik Franciaországnak Mussolini javaslatával kapcsolatos magatartásával. Többek között a következőket írja: Tizenöt napja van annak, hogy Mussolini javaslatát római nagykövetségünk átadták. Ezalatt MacDonald hivatalosan nyilatkozott, a német kormány pedig egyetértett az olasz tervvel. Csúpan Franciaország maradt a várakozás álláspontján, amely igen kétértelmű. Mi azt kérdezzük, vajon kormányunknak ez a határozatlansága helyén való-e a mai körülmények között és a francia kormány miért nem hozhat akár pozitív, akár negatív határozatot.

A legkülönbözőbb hírek hangzanak el Franciaország magatartásával kapcsolatban. Így például azt állítják, hogy a kormányra nagy befolyással van, sőt fenyegető álláspontot foglal el Jovenel római nagykövete, akinek álláspontját a kormány tagjai közül De Monsie védi. Mi azonban mégis követeljük, hogy a kormány nyilatkozzék, mivel MacDonald tervei félig-meddig már meghusultak. Simonnak pedig nem volt annyi merészsége, hogy Genfben megértesse MacDonaldnak az angol parlamentben tartott hírhedt beszédét. Poul Boncour a külügyi bizottságban tegnap azt mondta, hogy MacDonald beszédét rosszul fordították le és hibásan közölték a sajtóban.

Az Ere Nouvelle tegnapi számában Herriot volt miniszterelnök többek között a következőket írja:

— Ma már teljesen világos, hogy az angol-olasz terv Mussolinijtől származik. Az olasz miniszterelnök alkotta meg ezt a tervet, míg társai magukra vállalták azt, hogy végrehajtják. A terven bizonyos változtatásokat eszközöltek, a legfőbb irányvonalat azonban megtartották.

Az angol-olasz szerződéssel kapcsolatban Herriot kijelenti, hogy ez a szerződés nemcsak visszatérés a titkos diplomáciához, hanem visszatérés a 19. század tradicionális politikájához, az ugynevezett nagyhatalmi politikához is. Ezt a politikát sehogysé lehet összeegyeztetni azzal az elvvel, amelyet Franciaország mindig védett és ez az, hogy a kis és nagyhatalmak teljesen egyforma jogokkal rendelkeznek. Ez egyébként a genfi politika alapja is.

A Quotidien többek között ezeket írja: — Ez alkalommal is hangsúlyozzuk, hogy Lengyelországot és a kisantantot, amelyek egy egységet képeznek, Franciaország semmi áron el nem hagyja. Ezt nem tehetjük meg, mert sem gyávák, sem árulók nem vagyunk. Azok az államok, amelyek loyális szövetségeseink voltak, megelégedéssel vehetik ezt tudomásul. A mi loyálisunk nem szentimentális természetű, hanem az egészséges értelem megnyilvánulása.

Három évi börtönbüntetésre ítélték Sajatovics Mihajlót, aki a ruma-irigi vonat postája ellen rablótámadást akart elkövetni

Társát Csokics Tódor szrbobráni ügynököt lopás büntetéseért 2 évi börtönnel sújtotta a noviszádi törvényszék

A noviszádi törvényszék harmas tanácsa Levakovics bíró elnöki felhívására tegnap délelőtt foglalkozott Csokics Tódor szrbobráni kereskedelmi ügynök és Sajatovics Mihajlo szrb. mitrovicai kereskedő lopási bűnével. A tárgyaláson a vádat Damjanovics Dusan államügyész képviselte, míg Csokics védelmét dr. Arsenijevics Milorad, Sajatovics védelmét pedig dr. Adamovics Alekszandar noviszádi ügyvédek látták el.

Csokics Tódor 20 éves fiatalember elegánsan öltözve jelent meg a tárgyaláson a szuronyos őr kíséretében, míg Sajatovics,

aki ötven év körüli ősz, kopaszodó ember, kopott fekete ruhában állt bírái elé.

Az államügyész felolvasta a vádiratot, amely szerint Csokics Tódor Bácskapalánknál Schnei Jozef házából különböző szerződések és ruhaneműket lopott, valamint ugyancsak Bácskapalánknál a kápolnába betörést kísérelt meg és a kápolna nagy ajtaját kifeszítette. Csokics és Sajatovics a vád szerint Bácskapalánknál a vágóhidról ruhaneműket loptak, valamint rablótámadást akartak elkövetni a ruma-irigi vonat postakocsija ellen, ezt a szándékukat azonban nem haj-

tották végre.

Csokics az elnök kérdéseire kijelenti, hogy egyáltalán nem érzi magát bűnösnek. Egyik betörésben sem vett részt, nem lopott semmit. Az elnök figyelmezteti a vádlottat, hogy a rendőrségen és a vizsgálóbírónál mindent beismert és aláírásával hitelesítette vallomását, mire Csokics megjegyzi, hogy a rendőrségen kikényszerítették belőle a vallomást, amely azonban egyáltalán nem az ő vallomása. Készen felolvasták neki azt, amit megtudtak és neki csak alá kellett írnia. Az elnök megkérdezi Csokicsot, hogy miért ismételte meg ezt a vallomást a vizsgálóbíró előtt is, hiszen ott senki sem kényszerítette. Csokics kijelenti, hogy nem úgy vezették a jegyzőkönyvet, amint ő vallott. Az ügyész figyelmezteti a vádlottat, hogy ne játssza a tudatlant, mert hiszen a vizsgálóbíró előtt való kihallgatás nem újdonság neki, mert 1931-ben már dolga akadt a bírósággal, amikor lopásért elítélték. Erélyesen rászól, hogy vallja be tettét.

A továbbiakban elmondja a vádlott, hogy Vecsel a noviszádi törvényszék fogházában ismerkedett meg. Amikor Vecsel megköszönt a fogházból, Sibenben találkoztak, ahová azután Sajatovics is eljött. Itt azt mondta Vecselnek, hogy feljelentheti amiért megköszönt a fogházból, de Vecsel ekkor egy nagy kést rántott elő és megöléssel fenyegette meg, ha elhagyja és feljeleníti. Vecsel fenyegetésének befolyása alatt állott. Kijelenti, hogy nem volt szüksége arra, hogy lopjon, mert szülei mindennel ellátták és nem volt semmire sem szüksége.

Csokics egyébként egész idő alatt arrogánsan viselkedik és emiatt a szavazóbírákkal is összeütközésbe kerül.

A bíróság ezután Sajatovicsot hallgatja ki. A másodrendű vádlott nem érzi magát bűnösnek, kijelenti, hogy amikor büntetését kitöltötte, nem volt mit kezdenie. Régebben borkereskedéssel foglalkozott és most is valaim állás után akart nézni. Így találkozott össze Vecsel, Csokicsal és Markovics Milánnal. A betörésekben nem vett részt, azokat Markovics és Vecsel követte el. Elmondja, hogy olyan nehéz helyzetben voltak, hogy a kukoricásból csöves tengert loptak és abból éltek heteken keresztül.

A bíróság ezután Sajatovicsnak arra a kérvényére nézve kér felvilágosítást, amelyet a felsőbb bíróságokhoz nyújtott be és amelyben Dr. Belajevics Vladimir és Dr. Novák Tomisláv törvényszéki elnökökre nézve sértő kifejezéseket használt. Sajatovics kijelenti, hogy ezt megbánta már, azonban a kérvényben levő állításai, szerinte valók.

A bíróság ezután több tanút hallgat ki, majd a vád és védbeszédekre kerül a sor. A perbeszéd után a bíróság tanácskozással vonul vissza, majd meghozza ítéletét, amelyben Csokicsot a Schnell Jozefnél elkövetett betörésben bűnösnek mondja ki és mint visszaeső bűnöst két évi börtönbüntetésre, Sajatovics Mihajlót pedig az összes vádpontokban találta bűnösnek és három évi börtönbüntetésre ítélte.

Az ítélet ellen a vádlottak felelőzést jelentettek be.

Ítélet a szentai cserkész ügyben

Huszágh Gábort elítélték, míg a többi vádlottat felmentették

Dr. Boski Ivó törvényszéki tanácselnök tegnap délelőtt 12 órakor hirdetett ítéletet a szentai cserkészperben. A bíróság Huszágh Gábort bűnösnek találta, mert a szentai magyar ifjúságot magyar nemzeti szellemben nevelte és erőszakkal akarta megváltoztatni a politikai rendszert. Ezenkívül ma-

gyar cserkészszükségbe a valóságnak meg nem felelő helyzetjelentést írt a jugoszláviai magyar kisebbségről. A bíróság ezért az államvédelmi törvény 3. szakasza alapján egy évi fogházra ítélte. A többi négy vádlottat büncselekmény hiányában felmentette.

A Skoda-afférrel kapcsolatban agyonlőtte magát Popescu román tábornok

Popescu tábornok készítette a Skoda művekkel kötött szerződést

Bukarestből jelentik: Az ismeretes Skoda ügyben meglepő fordulat történt. Tegnap Krajevóban

agyonlőtte magát Popescu tábornok, aki a Skoda művekkel kötött szerződés értelmi szerzője volt.

Popescu tábornok a Krajevóban székelő

első hadsereg parancsnoka volt. Néhány nappal ezelőtt a tábornok kihallgatáson jelent meg a adhégyminiszternél. A kihallgatáson a tábornok állítólag bejelentette, hogy lemond rangjáról. Bukarestből a tábornok nagyon leverten tért vissza állomáshelyére, ahol ezután tegnap elkövette az öngyilkosságot.

A magyar külügyminiszter expozéja

Budapestről jelentik: Kánya Kálmán magyar külügyminiszter tegnap expozét mondott a magyar felsőházban, amelynek során elismeréssel nyilatkozott Mussolini terveiről és kijelentette, hogy Magyarországnak jogos követeléseire folytatott küzdelmét senki sem mondhatja illegálisnak.

Az új magyar költségvetés

Budapestről jelentik: Az 1933-34 évi magyar költségvetés 765-770 millió pengő között váltakozik.

A hajtósíj elkapott és halálra-zuzott egy kulpini malomtulajdonost

Tegnap délután Kulpinban megrendítő halálos szerencsétlenség történt Csordás Péter malmában. A malomtulajdonos a gépházban tartózkodott és a gép körül foglalatostkodott, eközben a gép hajtósíja elkapta a szerencsétlen embert. A gép Csordás mindkét kezét leszakította és fején olyan súlyos zúzódásokat okozott, hogy a szerencsétlen ember rövid szenvedés után meghalt.

A malomtulajdonos tragikus halála nagy részvétet keltett Kulpinban.

TÖZSDE

TÖZSDEZÁRLATOK:

Csütörtök, március 30.

A dinár árfolyama. Budapest 7.50-8.00, Bécs 3.74-3.86, Prága 46.30-47.20, Berlin 5.00-5.04, Zürich, Beograd 7.00, Páris 2037.25, London 1771, Newyork 518.125, Brüsszel 72.30, Milánó 26.61, Madrid 43.825, Amsterdam 208.85, Berlin 123.425, Bécs 72.97, Szófia 3.70, Prága 15.40, Varsó 58.05, Bukarest 3.08.

Bécsi sertés pótvásár. Felhajtás 448 zsir, vesztégár alatt 46 zsir, 37 hussértés.

Noviszádi terménytőzsde. Buza 76 kgos 2% bácskai 205-207.50, felsőbácskai és bácskai tiszai 207.50-210, felsőbánáti 204-206, árpa bácskai 64-65 kgos 100-105, tavaszi 105-110, zab 98-102, ten-

geri bácskai 60-62, bácskai április-juniusra 65-67, bánáti 59-61, szerémi 61-63, szerémi április-juniusra 65-67, buzaliszt bácskai és bánáti állomásról nullás gg és g 340-360, kettős 320-340, ötös 300-320, hatos 280-290, hetes 185-195, nyolcas 70-72.50, buzakorpa jutazsákokban bácskai és szerémi 60-62.50, bánáti 57.50-60, bab fehér 2% zsák nélkül 107.50-110, burgonya fehér szlovéniai és rózsá korai szlovéniai 55-57.50, fehér szlovéniai 35-37.50.

Irányzat: Lanyha.

Forgalom: 33 vagon.

Szombori terménytőzsde. Buza bácskai Szombor környéki 207.50-210, felsőbácskai, szlovéniai és szerémi 207.50-210, Tisza bácskai 210-212, Tisza bánáti 207.50-210, bánáti 206-208, zab bácskai vasut 98-102, árpa bácskai és szerémi 100-105, bácskai tavaszi 107.50-112, szerémi tavaszi 107.50-112, tengeri bácskai vasut prompt 60-62, bácskai vasut április-május-junius 65-67, bácskai hajó 65-67, bab szokvány 107.50-110.50, nullás gg és g 340-360, kettős 320-340, ötös 305-320, hatos 283-290, hetes 185-195, nyolcas 70-72.50, korpa prompt 60-62.50.

Árak a budapesti terménytőzsdén és határidőpiacon. Budapestről jelentik: A terménytőzsdén a készáruiriac irányzata gyenge volt. Hetvenhatkilós tiszavidéki buza 14.35-14.55, felsőtiszai és jász-sági 13.80-13.95, fehérmegyei és pestvidéki 13.60-13.70, nyolcvankilós tiszavidéki 15.20-15.35, felsőtiszai és jász-sági 14.40-14.55, fehérmegyei és pestvidéki 14.25-14.35. Rozs 7.45-7.60, takarmány-árpa 9.20-9.40, sörárpa 11-13.25, zab 8.40-8.60, tiszántúli morzsolt tengeri 6.75-6.85, egyéb származású 6.70-6.80, finom buzakorpa 6.05-6.15. A határidőpiac irányzata gyenge. Buza májusra 13.78-13.80, októberre 12.10-12.12, rozs májusra 7.72-7.73, tengeri májusra 7.02-7.10, júliusra 7.55-7.58. A ferencvárosi sertésvásáron a felhajtás 3.500 darab, az irányzat lanyha. Elsőrendű uradalmi nehéz sertés 96-98, szedett közép 100-103, angol sonka süldő 102-106, másodrendű 96-100, könnyű angol süldő 90-95.

—o—

— Akinek a gyomra fáj, bélműködése megrekedt, mája megnagyobbodott, étvágya nincs, emésztése elgyengül, nvelve lehérsárga, annak naponta egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz rendbehozza az emésztését és jó közérzetet teremt. Kórházi bizonyítványok elismerik, hogy a Ferenc József viz biztos és kellemes hatása következtében állandó használatra rendkívül alkalmas. A Ferenc József keserűviz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Hírek

1933

Március

31

Péntek

Az eucharisztikus kongresszus napján kondulnak meg az odzsaci új harangok

Előkészületek a kongresszusra

A Reggeli Újság megírta, hogy augusztus 15-én Nagyboldogasszony napján rendezik a bácskai püspökség ez évi nagy Eucharisztikus Kongresszusát Odzsacin.

A kongresszus megrendezésével Budanovics Lajos szuboticei püspök az odzsaci katolikus hitközséget bízta meg, melynek vezetője Würtz Pál esperesplébános. A kongresszust előkészítő bizottság e héten ülést tartott, melyen tervbe vették a 111 éves odzsaci nagytemplom renoválását, azonkívül a nagy viharoktól megrongált torony újraépítését.

A renoválásra, mint pedig az új torony építésére szükséges összeget gyűjtés útján fogja a hitközség összehozni.

Würtz esperesplébános indítványára pedig új harangokat óhajt a hitközség beszerezni. Az új harangok a kongresszust bevezető estén kondulnak meg először. A harangokra a gyűjtés már megindult.

—o—

— A becskerekai ápolónői tanfolyam záróvizsgálja. Becskerekéről jelentik: A Vörös Kereszt becskerekai szervezete ápolónői tanfolyamának záróvizsgáját április 2-án, vasárnap tartják meg a kerületi inspektorátus nagytermében.

— Fruska Gora turistaegyesület Odzsacin. A turistaegyesület Odzsacin meg akarja alakítani a helyicsoportját. Odzsacin a terv nagy visszhangra talált.

— Orvosi hír. Dr. Szilasi László szabadságáról visszatért és rendelését folytatja.

— Vasárnap délután kulturelőadást rendez a noviszádi katolikus olvasó kör. A noviszádi epresuccai katolikus olvasó kör vasárnap délután hívónak és érdekesnek ígérkező kulturelőadást tart 5 órai kezdettel. Dr. Koráni Elemér a Szt. Rókus templom plébánosa vallásostárgyú előadást tart, azonkívül Pollermann Béla énekszámait, Hoschek Ferenc zenetanár és Szabó Sipos Ferenc hegedűkettőse, valamint szavalatok egészítik ki a tartalmas előadást. Az előadás látogatása teljesen díjtalan.

— Fűzőket, melltarlókat méret szerint legolcsóbban készíti: Fischer és Fia, Noviszád.

— A Goldmann bank hitelezői bizottsága. Tegnap választották meg a Goldmann bank hitelezői bizottságát, amely a következőkből áll: Dr. Dohány Gyula, Gyogyevics Jovan, Spörer Sándor, Vass Lajos, Strassburger Lipót és dr. Diamant Ernő.

— Öngyilkosság Szubotcán. Bóka Gyula 75 éves szuboticei cipész Frankopanszka ucca 4. számú lakásának kamrájában felakasztotta magát.

— Szenvedő nőknél a természetes „Ferenc József” keserűviz könnyű, erőlködés nélkül való bélkiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre.

— A TANK halvacsorája. A szuboticei kereskedők futballegyesületének uszószakosztálya szombaton este fél 9 órakor a palicsi főbejárat mellett levő Krnjajszki étteremben vacsorát rendez. A vacsora ára 12 dinár. Jelentkezni lehet a Richter büfében. Éjfélkor villamos indul Szubotícára.

XXVI. Állami Osztályosorsjáték I. osztály huzása 1933. ápr. 11. és 12.-én

7 jutalom! 50 000 nyeresemény! 816
Számos 10 000-, 8 000, 6 000 5 000, 3 000 és 2 000 D.
nyeresemény! Minden második sorsjegynek nyernie kell!
Sorsjegyek kaphatók a **sorsjegytörlésosztalon**
LUSTIG LAJOS banküzlet, Novisád, Kralja Aleksandra 13

TOPOLAI HIREK:

A topolai fogyasztók panaszkodnak a kiskereskedők kartelljére, mert annak tagjai 14 dinárt kérnek a kristálycukorért, amikor azt Bajsán 12 dinárért árúsítják. A topolaiak ezért Bajsára mentek, ahol két dinárral olcsóbban szerzik be a cukrot, mint saját falujukban. — Cservenák Imrét 30 napi elzárásra ítélte a járásbíró, mert karácsonykor ellopta Németh Géza ezüstóráját.

CSANTAVIRI HIREK:

Dolinát feloldották az állatárulat alól. — A csantaviri és Senta külsőjárás határokban az őszi vetés nagyon szépen fejlődik. — A csantaviri fürdőmedencét most kikövezik, úgy hogy a nyáron már a harminc méter széles és hatvan méter hosszú medencében fürödhetnek a csantaviriek. — Zsednik Széll János béres összeveszett Dobroka András és Brezrodnik János béresekkel. Ez utóbbiak vasállal úgy helybenhagyták Széll Jánost, hogy be kellett szállítani a szubotícai kórházba.

SZTARAKANIZSAI HIREK

A csodakut fürdő Nagypénteken egész nap nyitva lesz. — A szubotícai munkásbiztosító sztarakanizsai orvosává dr. Nikolics Vladimirt választotta. A pénztárnak az elmúlt évben Sztarakanizsán 526 munkaadója volt 836 alkalmazottal. — A Granicsár teniszkлуб pályáját átadta tagjainak. Az új tagok jelentkezzenek Esztergomi Ivánnál a klub vezetőjénél. — Az iparos olvasóköri igen jól sikerült kulturdélután rendezett, amelyen Raffay Kálmán tanító Vörösmarthy Mihályról tartott előadást, Bakos Imre és Szegfű Ilonka Vörösmarthy verseket szavalta, a dalárda pedig a Fóti dalt énekelte el. Sikopárijja Szlavko, Tatics Milan és Pavlovics Lázár államnyelvű előadást tartottak. A kulturdélutánokat, amelyek díjmentesek rendszeresen fogják. — A polgári és iparos dalárda nagyszabású husvétí programot készít elő.

— A noviszádi rendőrségen mindenkinek be kell mutatni illetőségi bizonyítványát. A noviszádi rendőrség bejelentő hivatalában megállapítást nyert, hogy sok noviszádi, illetve Noviszádon tartózkodó lakos bejelentőlapján hiányosak az adatok, különösen a bejelentettek illetősége szempontjából. Ezért a noviszádi rendőrség felhívja a lakosságot, hogy szerezzék be illetőségi bizonyítványaikat és ezzel jelentkezzenek a rendőrség bejelentő szobájában. Aki ennek a felhívásnak nem tesz eleget, azt idegen illetőségűnek fogják tekinteni és eszerint járnak el vele szemben.

— Elrontott gyomor, bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájíz, homlokfajás, láz, szék-szorulás, hányás vagy hasmenés eseteinél már egy pohár természetes „Ferenc Lózsai” keserűvíz gyorsan, biztosan és kelemenesen hat.

— Vasárnap lesz a Merkur noviszádi fiókjának közgyűlése. A Merkur noviszádi fiókja évi rendes közgyűlést vasárnap április másodikán délelőtt kilenc órakor tartja meg a Habag nagytermében. A közgyűlésen a választmány jelentését az új tisztikar választáson és a Merkur helyzetéről szóló jelentésén kívül tárgyalni fognak arról a kampányról is, amelyet az utóbbi napokban a Merkur ellen vezetnek. A vezetőség erre való tekintettel felkéri az összes tagokat, hogy jelenjenek meg a közgyűlésen. Novakovic Jován központi kiküldött szintén részvesz a közgyűlésen és ismertetni fogja a Merkur helyzetét.

A kommunisták meg akarták mérgezni a düsseldorfi nemzeti szocialista rohamosztágot

A rendőrség hatalmas mennyiségű mérget és robbanóanyagot foglalt le

Düsseldorfból jelentik: A politikai rendőrség arról értesült, hogy a kommunisták a nemzeti szocialista párt közös konyháján mérget akartak keverni az ételbe, hogy az egész rohamosztágot megmérgezzék. A megindított nyomozás szála Kölnbe vezetett, ahol a rendőrség értesülése szerint

három és fél kiló cian-nátriumot és nagytömeg rézgálicot találtak.

A hivatalos jelentés megállapítja, hogy a lefoglalt mérget mennyiség fele is elég lett volna arra, hogy egész Düsseldorft kiirtsák vele. Előállították Helgraf Ágostont, az egyik kölni csögyár alkalmazottját, aki bevallotta, hogy a mérget ő szerezte be. Lakásán kommunista látító iratokat és nagymennyiségű rőpcédulát találtak.

A rendőrségi vizsgálat megállapította

azt is, hogy a kommunisták

a Rajna westfalai vidékén mindegyütt robbantásokat akartak elkövetni.

Felakarták robbantani a vasuti pályatestet, az erőműveket és a hidakat. A rendőrség harminc személyt őrizetbe vett és nagymennyiségű robbanóanyagot foglalt le.

Hitler kancellár, mint a nemzeti szocialista párt fővezére, a párt bajor tagozatát rendeletben értesítette, hogy Epp tábornok bajor birodalmi biztost bizza meg a párt bajorországi tagozatának teljhatalmu vezetésével. Szigorúan figyelmeztette a tagozatot, hogy a tábornok rendelkezéseinek haladéktalanul és minden körülmények között tegyen eleget.

— Nyilatkozat. Tek. Toman Sándor urnak, a Reggeli Ujság felelős szerkesztőjének, Novi Sad. Hivatkozással a sajtótörvény 27 és 27. paragrafusára kérem, hogy b. lapjukban a következő helyreigazítási nyilatkozatot közölni sziveskedjenek. Nem felel meg a valóságnak azon állítás, hogy kari kérdésben a belügyminisztériumhoz tettem volna feljelentést. Ellenben igaz, hogy teljes névaláírással a belügy. valamint a közlekedésügyi minisztériumokat kértem, hogy ne vegyék figyelembe a noviszádi újságíró egyesület felterjesztését az újságírói kedvezményes utazásra vonatkozólag, mivel olyan egyének is előltek terjesztve, akik vagy nem újságírók, vagy pedig más okból nem felelnek meg az előírásnak. Az volt a célom, hogy megakadályozzam azt, ami sajnos be is következett: hivatásos újságírók nem kaptak igazolványt, míg nem újságírók vigan utaznak.

A jegyeket a belügyminisztérium előterjesztésére a közlekedésügyi miniszter adja ki, így tehát odafordultam, ahová fordulnom lehetett. Az újságíró szekciónak nem jelenthettem, mivel az tette meg az előterjesztést a jegyek kiadására és minden más-hová intézett tiltakozásomnak a sorsa az lett volna, hogy elkésik, vagy pedig mint nem illetékes, figyelembe sem vették volna.

Ezen eljárásomban tisztán csak az vezérelt, hogy úgy is mint újságíró és úgy is mint ennek az államnak polgára kötelességem, hogy megakadályozzam minden olyan cselekedetet, amiből nemcsak az egyes, hanem az egész újságírói karra csak kár háramolhatik. Mindezekért kértem, hogy az egész vezetőséget utasítsák becsületbírósgá el.

Annak az eldöntésére, hogy feljelentésemet ahoz a hatósághoz intéztem-e, ahová kellett, kizárólag arra a fórumra bízom, amely ebben az ügyben egyedül hivatott dönteni, de megállapítom, hogy a feljelentés adatait a vezetőség eddig soha nem cáfolta meg.

Fogadja szerkesztő ur köszönetemet a fenti sorok közléséért

Noviszád, 1933. március 28.

Bauer Andrija
a beogradi „Pravda”
noviszádi tudósítója

B LONDEL' rámákat, képkerekezést minden méret után legolcsóbban készít
Lerch János
képkerekező specialista, Noviszád, Futaki ut 9,
ügynöki szentképek nagy választékban.

Egész Noviszád

Astra
cipőt hord

Lerakat:
Kralja Petra 25

— A noviszádi törvényszék elítélte Achs Izor tanár betűőrit. A noviszádi törvényszék hármass büntető tanácsa dr. Novák Tomisláv törvényszéki elnök vezetése mellett tegnap délelőtt foglalkozott Csámbor Mihály noviszádi szőlőcsoz és Drech Katica noviszádi szolgáló lopási ügyével. A vád szerint a vádlottak 1932 december 18-án Achs Izor noviszádi tanár lakásába behatoltak és a szekrényből 7000 dinár készpénzt elloptak. A bíróság mindkettőjüket bűnösnek mondta ki és Csámbor Mihályt 4 hónapra, Drech Katicát pedig 2 hónapi fogházbüntetésre ítélte.

— Négy hónapra ítélték egy szentai legényt, aki husvétí locsolás közben megszurta haragosát. Radovics Szetén, a szubotícai törvényszék büntetőbírája tegnap ítélkezett Fürj Dávid 24 éves szentai legény ügyében, aki a múlt évben husvét másnapján locsolni járt és közben az uccán megtámadta és bicskával megsebesítette régi haragosát, Szöregi István asztalossegédet. A vádlott ittasságával védekezett, a kihallgatott tanuk azonban ellene vallottak, mire a bíróság négy havi szigorított fogházra és a költségek megtérítésére ítélte.

— Holnap Noviszádon a Magyar uccában lesz Kaba kóstoló. Holnap, szombaton, egész napon át ingyenes Kaba kóstoló lesz Noviszádon a Warnusz Pál vegyeskereskedésben, Magyar ucca 62. A kitűnő és izes tápszert elkészítve, díjtalanul bocsátják a közönség rendelkezésére.

— A becskerekli Jótékony Nőegylet közgyűlése. Becskerekli Jótékony Nőegylet március 31-én, pénteken délután 5 órakor tartja rendes évi közgyűlést a Központi Hitelszövetkezet helyiségeiben. A napirenden a tisztikar megválasztása, a jelentések ismertetése, az 1933. évi költségvetés megtárgyalása és az új alapszabályok megvitatása szerepel.

MINIATÜROK

Alexandre Bisson (1848-1912)

Francia vígjátékíró egy alkalommal meghitt baráti körben a következő mulatságos történetet beszélte el:

— Írtam egyszer egy vidám darabot, amelyet jó barátomnak, Laridelnek színházában szerettem volna előadni. Csakhogy Laridel színháza a tönk szélére került s a szegény igazgató iránt csupán Chalouette bírósági végrehajtó mutatott érdeklődést. — Híába igyekeztem Laridellel elhitetni, hogy kéziratom valóságos kincset rejt s ha darabom színe kerül, minden meg van mentve. Laridel elvesztette minden bátorságát s a színházát faképnél hagyva meg szeretett volna szökni, hogy Normandia egy csendes falujában halásszék és elfelejtse baját. Végre sikerült annyit elérnem, hogy Laridel teljes hatalmat és szabadságot adott nekem, hogy a színházzal és a darabbal azt tegyem amit jónak látok.

Kiválogattam tehát azokat a művészeket, akikre szükségem volt s megkezdtem velük a darab próbáit. A türelmetlen hitelezőkkel a sovány napidíjak átengedésével ideig-óráig kiegyeztem. De Chalouette végrehajtó egy szép napon, amikor a próba javában folyt, egyszerre csak ott termelt a színpadon. Kicsiny, pufók, rozsásarcu, fűrge és vidám ur volt. A rendező kísérte fel a színpadra. Bemutatkozott:

— Chalouette, bírósági végrehajtó vagyok.

— Már vártam uraságodat, — válaszoltam.

— Ugy?

— Laridel ur mondta, hogy ön jönni fog.

— Amint hallok, az igazgató ur elutazott?

— Csak néhány napra, de mielőbb visszatér, pénzt hoz magával.

— Sajnálom, de foglalnom kell.

— Kérem, foglaljon helyet. Ön bizonyára nem vett még részt próbán.

— Bevallom, nem.

— Igen jól fog mulatni... Azután majd elesevegünk.

— Csakhogy nemigen érek rá.

— Sebaj. Ha megelégedte, felfüggesztjük a próbát.

— Nagyon kedves az ajánlata uram.

A rendező székét hozott. Chalouette er helyet foglalt mellettem. A darab második felvonásában volt egy kissé merész jelenet amelyet Denise kisasszony, egy pikáns baron szépség játszott. A leány módfelett érdekelt a végrehajtót. Kétszer, háromszor megisméltetem a jelenetet s megérdezttem Chalouette-t, mi a véleménye. Adott is útmutatásokat, sőt ő maga is beugrott az egyik szerepbe. Megölelte Denise kisasszonyt, ahogy a szerep megkövetelte s végre vele együtt eltávozott a középső ajtón.

Ezen a napon nem próbáltunk tovább. Másnap azonban Chalouette újra megjelent s ezentúl mindennapos vendég lett a próbán.

Egy ízben vele reggeliztem s ekkor elpirulva bevallotta, hogy ő is írt egy darabot. Nyomban föl is olvasta. Csapnivaló darab volt, a legrosszabb egyfelvonásos, amit valaha írtak. Am én viharosan megdicsértem s kizagadtam kezéből a kéziratot.

— Ez lesz a színházam megmentője! — kiáltottam fel lelkesülten.

Az én darabomnak sikere volt. Laridel visszatért, kifizette adósságait s eladta a színházát. Ma pneumatikokat gyárt autómobilok számára. Denise még mindig szép hölgy s egyik oszlopa valamelyik állami színháznak. Chalouette azonban, aki teljesen tökéletes, ma címre s napi négy frankot keres.

A világ eseményei képekben

Eredeti felvétel a Kansu tartományi (Kína) nagy árvízkatasztrófáról. Labrang város víz alatt. Földrengés és árvíz pusztított Kansu tartományban. A természeti csapásokat még súlyosbította a ragályos betegség, úgy hogy a kansui katasztrófa több mint 70.000 áldozatot követelt.

A francia hadsereg védekezik a spanyol láz ellen. A hatalmas méreteket öltő spanyol nátha ellen a francia hadseregben „szolgálati előírás” lett az öblögetés, melyet a legénység a tiszték felügyelete mellett végez.

Londoni kereskedők harcra a madárkereskedők ellen. Jelenet a londoni madárpiacról. London közönsége erős harcot indított a madárkereskedők ellen. A kereskedők t. i. kis ketrecekbe zsúfolják a madarakat, a vevőknek pedig papírcsokkba dugva adják el. Ez ellen az embertelen eljárás ellen háborodott fel London közvéleménye.

Sport

Zágrebi GRADJANSZKI—VOJVODINA ligamérkőzés

és nyolc másodosztályu bajnoki mérkőzés a noviszádi alszövetség vasárnapi programja

Kétheti szünetelés után, vasárnap ismét ligamérkőzés lesz Noviszádon. A kiváló formában levő zágrebi Gradjanszki látogat el Noviszádra, hogy az országos bajnoki küzdelmek során összemérje erejét a Vojvodinával. A noviszádi pirosfehérek mint ismeretes vasárnap súlyos vereséget szenvedtek Zágrebban a Konkordiától, de már holnapután alkalom adódik arra, hogy revánsot vegyenek, a noviszádi futballsportot Zágrebban ért vereségért.

A zágrebi Gradjanszki a tavasz folyamán nagy szerűen feljavult. Eddigi ligamérkőzése során kétszer győzött és csak egyszer kapott ki. A Vojvodina is három ligamérkőzést játszott eddig, egyszer győ-

szert győzött, egyszer döntetlenül játszott, egyszer pedig vereséget szenvedett.

Elsőosztályu bajnoki mérkőzés vasárnap nem lesz a noviszádi alszövetségben. A második osztályban nyolc bajnoki mérkőzés lesz vasárnap. Noviszádon a ZSK a Makkabival mérkőzik, a Gracisár pedig a Temerin SK-val. Petrovaradinban a Szrenac az Indijai SC-t fogadja, Temerinben a Rádnicski a csmugi Hajdukkal mérkőzik. Karlovcin a Strazsilovó a kamenicai Fruskogoracal játszik, Vrdniken a Rudár az MSK-val, Mitrovicán a Podrinje a Lacsarakkal, Bjelinán pedig a Zora a sabáci Rádnicskival.

A szuboticaai alszövetség vidéki elsőosztályu bajnokságának harmadik fordulója

Nyolc mérkőzés a műsoron

Vasárnap a szuboticaai vidéki elsőosztályu bajnokság harmadik fordulója ér, nyolc mérkőzés kerül eldöntésre.

A tízai csoportban Vrbászon igen érdekes összecsapás lesz a VSC—Szentai AK találkozója. A mérkőzés favoritja a vendégesapat.

A Csantaviren eldöntésre kerülő CsAK—Vrbászi Dulcis találkozója igen sokat vár a csantaviri közönség. A Dulcis a jobb csapat, mégis nehéz dolga lesz a saját pályáján küzdő csantaviriekkel megbirkózni.

Szentán a Rádnicski a becei Gradjanszkit fogadja. A mérkőzés nyílt küzdelmet ígér.

Topolán a JAK—Plava Zvezda mérkőzés kerül eldöntésre. Vasárnap a topolaiak nagygólarányu vereséget szenvedtek a Szentai AK-tól. Topolán

vasárnap jobb játékot várnak a JAK-tól.

A dumai csoportban három tavaszi és egy őszi elsőosztályu bajnoki mérkőzés kerül eldöntésre.

Szomborban a Sport győzelmi esélyekkel áll ki a Zsakkal szemben.

Bezdánban a BSE az Odszaci SC csapatát látja vendégül. Az odszaci csapat a kora tavasz óta az erős mérkőzésektől formába került. Bezdáni pályán mégis nagyon nehéz lesz az OSC helyzete.

Az egyetlen őszi elmaradt bajnoki mérkőzés Szt. Moravicán kerül eldöntésre a Krivaja—Tri Zvezde között. A bajnokjelölt apatini csapat győzelméhez nem fér kétség.

A Krivaja a jövő vasárnap, április 9-én játssza Odszacin az OSC ellen az utolsó őszi bajnoki mérkőzését, májusban megkezdődik a tavaszi forduló.

Veljkovics szövetségi kapitány előterjesztette válogatott csapatát Budapest ellen április 9-re

A JNSz keddi esti igazgató tanácsi ülésén foglalkozott az április 9-i Budapest elleni mérkőzés ügyével. Elhatározták, hogy a mérkőzést a BSK pályán tartják meg, majd pedig Veljkovics szövetségi kapitány előterjesztette a válogatás szempontjából figyelembevehető játékosok névsorát. Ezek a követ-

kezők: Glazer, Szpászies, Ivkovic dr., Kovacsics (Zágreb), Dimitrijevic, Arsenijevics, Lechner (Oszijek), Marusics (Szplít), Radovinkovic (Szplít), Tirnanics, B. Marjanovic, Zsivkovic (Zágreb), Kragic (Szplít), Zecsevics, Lemsics (Szplít), Glisovic és Gajer (Zágreb).

Vidéki sérelmek és mérkőzés halasztások a szuboticaai alszövetség előtt

A Szentai AK játékosai közül kilenc megsebesült a vrbászi mérkőzésen. Elhalasztották a június 14-re kisorsolt szuboticaai mérkőzéseket. Június 4-én Szomborban lesz Szokol nap

A szuboticaai alszövetség intézőbizottsága tegnap este ülést tartott, amelyen több fontos ügyet tárgyaltak.

Az intézőbizottság először Mázics Anđija futballbíró panaszával foglalkozott, amely szerint a szombori Sport—Tri Zvezde mérkőzésen egyik

néző súlyosan megsebesült. Az intézőbizottság lefolytatja az eljárást és valószínűleg minden pályáról kiiltja a rágalmazó drukkert.

A Szentai AK feljelentette a Dulcist, hogy a vasárnapi bajnoki mérkőzésen olyan durván játszott, hogy kilenc játékos megsebesült, három pedig kénytelen volt mérkőzés közben kiállni, mert sérülése miatt nem játszhatott. A SZAK szigorú büntetést kér a durva játékosok ellen. Az ügyet a büntetőtanács elé utalták.

Erdélyi Pétert, a szentai Rádnicski egyik játékosát az alszövetség megtévesztése miatt három havi játéktalonnal sújtották, mert két egyesületnél igazoltatta magát. A bizottság tudomásul vette, hogy a Torzai AND lemondta április 2-i bajnoki mérkőzését és a meccset a szombori Rádnicski javára igazolta. A turizai Vojvodina a Szekicsi SK-val kisorsolt április 2-i mérkőzését lemondta.

A szuboticaai szokol-nap miatt a június 11-ére, a szombori szokol-nap miatt pedig a június 4-ére kisorsolt mérkőzéseket halasztotta el ezekben a városokban az intézőbizottság.

Április 22 és 23-án kerül eldöntésre a finn—eszt—magyar válogatott birkózó- verseny

A magyar birkózó szövetség felkérésére Radvány Ödön alelnök kijelölte az április 22 és 23-án között eldöntésre kerülő finn—eszt—magyar birkózóversenyre a válogatott keretet. Légsúly: Zombori Ödön (egyleten kívüli) és Gyarmati (Testvériség). Pehelysúly: Ferenc (MTK), Tóth (UTE). Könynyűsúly: Kárpáti (UTE), Tasnádi (MAC), Bede (Testvériség). Kisközépsúly: Hegedüs (B. Vasutas), Fényák (Győr). Nagyközépsúly: Tunyoghly (FTC), Matuska (Törekvés). Kisnehézsúly: Dr. Papp (MAC) Tarányi (MTE). Nehézsúly: Bado (FTC) és Varga (BESZKART).

Énekes, Kubinyi, Fogas és Szigeti az olasz boksizók ellenfelei

Szombaton este fél 9 órai kezdettel kerül eldöntésre Budapesten a Beketov cirkuszban a szezon egyik legnagyobb ökölvívó eseménye. A négy legkiválóbb olasz amatőr ökölvívó megy Budapestre, hogy összemérje erejét a magyar színek reprezentánsaival. Az olasz Ulderico Sergio, Tomaso, Radovan Giovanni és Comandina Rodolfo ellenfelei Énekes, Kubinyi, Fogas és Szigeti lesznek. A verseny iránt Olaszországban is oly nagy az érdeklődés, hogy felárú utazás megszervezésével foglalkozik a rendező bizottság.

Az odszaci Radovanovics Zágrebban. Radovanovics Ljubisa az odszaci Lawn tennisklub legtehetségesebb játékosa, aki a nyáron Noviszádon a báni serleget megnyerte, egy hónapig erős tréninget vett a zágrebi ZKD pályán a Davis Cup mérkőzésekre. Odszaci tenniszcsapata az idén Radovanovics, Flammann és Konyovics neves játékosokkal megerősítve veszi fel a küzdelmet az idei szezonban.

Elutasították az Odszaci SC kérelmét a Bezdáni SE-vel kisorsolt április 2-i mérkőzés elhalasztására vonatkozó kérelmét. Az elhalasztott szentai Rádnicski—Plava Zvezda bajnoki mérkőzést május 7-re sorolta ki az intézőbizottság, végül a szentai Rádnicski kérelmére elhalasztották az április 16-ára kisorsolt VSC—Szentai Rádnicski bajnoki mérkőzést. A mérkőzést május 14-én játsszák le.

A Crlenkai SC megövtá a szombori Szlavia elleni mérkőzését. Az óvás szerint Terzin jogosulatlanul szerepelt a Szlaviában.

Premier a zágrebi Viktoria válogatott középfedezete elvállalta a zágrebi Juda Makkabi trenirozását.

Csehszlovák eredmények: SK Pilsen Szlavia 2:1, Spárta—Lieben 3:2, Kladno—Bohemians 4:1.

Olasz bajnoki eredmények: Juventus—Pro Patria 2:0, Lazio—Róma 3:1, Fiorentina—Genova 4:2, Torino—Triestina 1:0, Ambrosiana—Alessandria 1:0, Bari—Casale 3:3, Napoli—Padova 1:1, Palermo—Milano 1:0, Bologna—Pro Vercelli 3:1.

A hamburgi Szieta az a 100 méteres mellúszás német rekordját, amelyet eddig Wittenberg tartott 1:14.4 perces idővel, a hamburgi 25 méteres uszodában 1:14 percre javította.

Petrone a Fiorentina olaszországi középfedezete faképnél hagyta egyesületét és bucsu nélkül visszahajózik Montevideóba.

A szombori Sport közgyűlése. A szombori Sport közgyűlésén Makszimovics Sztevan dr. távolléte miatt dr. Gergurov Koszta elnökölt. A tükári jelentés és a költségvetés elfogadása után a közgyűlés tagjai a következő tisztikart választották meg: Elnök dr. Makszimovics Sztevan, alelnökök: dr. Gergurov Koszta, Zwirschitz Károly, dr. Grocsics Jenő, főtitkár Karakasevics Simon, titkárok: Joszics Milan, Darázs Sándor, ügyész dr. Vujevics Pál, orvosok: dr. Tibor Ervin, dr. Rill Antal, gazda Mérő László, pénztáros Mária József, mérnök: ing. Ivkov György, ellenőrök: Káics Béla, Kubik József, Holpert Simon, szertárosok: Majer Béla, Spreizer József. A futballszakosztály vezetői: elnök Vukszanovics Dragan, referens Sulyok József. A teniszszakosztály elnöke Koncsán Antal, referens Spreizer Károly. Az uszói szakosztály vezetői: elnök Weidinger Frigyes, referens Sulyok János. A birkózó és atlétikai szakosztály vezetői: elnök Csávosi László, referens Stebler Sándor. A ping-pong szakosztály vezetője Steewald Ferenc. A választmány tagjai: Bandics Ivan, Bászler István, Bernhard János, dr. Gál Rezső, Galacz Illés, Karanov György, dr. Konjovics Fedor, Lalosevics Sztanoje, Lepedat Milos, dr. Luesics Konstantin, Marschan István, Nikolics Ivan, dr. Szántó Miklós, Vujics Számkó. Helyettes választmányi tagok: Hódosi Lajos és Vasvári Gyula.

Mit tud egy bácskai kisbicska?

(Interjú egy beesei népművésszel)

A kisbicska is rogyant már, akár a gazdája, aki 81 évesen súlyával beteg, már nagyon beteg ott fekszik a kis lócán. Lázasan piheg, nehezezezik a mozdulat is, mégis élénken emeli fel a fejét, amikor megtudja, mi járóban vagyok.

Nagy híre van az öregnek! Már régen figyelmeltettek arra, hogy van itt Beesén a Kutyahegy tövében egy öregember, Józsa János a becsületes neve, aki csodálatosan szép dolgokat tud kifaragni holmi kis, elhajításra való darab fából is.

Régóta készülök már hozzá. Neki is hírül adták, hogy én nemsokára eljövök, azt is megmondták, hogy én még esetleg az újságba is kiteszem a nevét! Várt. Az unokái mondják, hogy emleget már napok óta. Miért nem jövök. Szereti, ha nézogatik a faragásait, melyeket hosszú éveken keresztül faragott remekbe. Most is mintegy feledve a hideglelést, mely az ágyhoz szegte (ő mondja hideglelésnek) reszkető kezével a szublót felé mutat, ahol a faragásait el vannak helyezve.

— No csak nézze meg! Sokan szokják megtekinteni!

A szublóra tekintve legelőször is szemembe ölik a díszes faragású templom. Torna több, mint egy méter magas. Nem afféle kis naiv templomcska ez, mint amelyet karácsonytájt cipelnek a betlehemesek! Két oldalfala az alsó díszes és aranyozott alapzat fölött üveglapból van a könnyebb betekinthetőség végett. No, de van is ott látnivaló! Valami negyvenen vannak a templomban. A kis padokban férfiak, asszonyok, apácák, kicsi kis könyvecské nemelyik kezében. Mind fából faragva s utána kifestve. Csak a kis imakönyvek vannak papírból. A padok közt sekrestyés lépdél miniatűr perselyével. A faragott szöszéken kitért kezekkel prédikál a pap. Ki is emelhető a szöszékből. Különben is minden egyes tárgy megmozdítható. A mennyezetéről három aranyos csillár függ. Az oltár a legapróbb részletességig ki van dolgozva. Előtte pap szabályos miseruhába öltöztetve. Ezt a miseruhát már az unokák varrták, mert hiába, még Józsa bácsi csodálatos kisbicskájá sem tud varrni csipkés alját és arannyal himzett piros miseruhát!

Kívülről is aranyozott a templom. A kereszt tövében apróra faragott tűzoltócska ül egy alkalmatosságban és tűzjelző piros zászlót lenget a kezében. Valamivel lejjebb ül a másik, messzelátót tart a szemé elé. Szabályos villámhárító. Harangok. Ugyan csak csengettyűk, de harangkötélre jár. Alulról be is lehet harangozni.

A homlokzatba bevéste: Józsa Antal 1912. K. T. Mindent értek, mindent csodálok, csak a felirat két utolsó betűje érthetetlen előttem. K. T.! Mit jelenthet ez. Sajnálom a beteg öregot zavarni, de látom, engem néz.

Megkérdezem:

— Mire jön ki ez a K. T., Józsa bácsi?

— Nene — feleli — hát mire győzne ki...

katolikus templom!

Restellem ügytelenségem és zavartan fordulok a másik esodabogár felé.

Hosszu deszkalapon egy templomi kömenet. Van vagy 36 alak rajta! A menet élén kivont kardu rend. Lohogók, ékes mennyezet alatt a pap a szentséggel, ministránsokkal. Két oldalt megint rendőrök, utánuk a hívek tömege, asszonyok, emberek, öregek, fiatalok, kicsik nagyok, még papos is van közöttük.

Mennyi türelem, mennyi nrívság és... hiába, mégis mennyi művészi érzék szorult ebbe az öreg polgárba! Csodálkozó s egyben elismerő tekinteteket vetek az ágy felé. Lesi minden mozdulatom. Hallkan, de látkető büszkeséggel dobja felém.

— No, ugye, hogy szép! Ebbé még az irigy sem tanál hibát!

Hát nem is! Sem abban a másik, igazán csodálnivaló dologban: az egy darab fából kifaragott hit-remény-szeretet-et jelképező láncban, melyet hónapokig faragott szívós türelemmel a nép eme ismeretlen művésze.

Nem sorolom fel a többi faragványt, hiszen oly sok van még! Mig aztán nyugado már nagyon a kisbicska és gazdája is már oly nehezen lelelik...

Amnyi gyilkosról, amnyi haszontalan emberről ír az újság és nevüket ismerítő teszi az olvasók előtt. Talán megérdemli a nép naiv művésze is, hogy kiírjuk az újságba? Ugye, szerkesztő uram?

Czirák Imre

— 0 —

SZÍNHÁZ

A „Darázsfészek” Szomborban. Mint már jelentettük a szombori műkedvelők április 2., 3., 4. és 5-én színre hozzák a „Darázsfészek” című négyfelvonásos vígjátékot, melynek szereposztása a következő: Elsie Benedotti (Ergh Baba), Miss Curtis (Karcher Baby), Miss Hays (R. Deák Irén), Austin Bevans (Stebler Ernő), Homer Johns (Kovalovszki „Kuku” József), George Boyd (Inhoff István), Dávid Mack-Kenzie (Kandler Nándor), Jim Shipkins (Mendler József), Tim Shipkins (Csányi Lajos), Sally Boyd (Rüll Aranka), Muriel Dauthy (Steiner Iby), Alice Mercier (Jung Aranka), Dolsie Kent (Mocs Ilus), Lilian Stafford (Weiland Juci), Mary Rogers (Kovalovszky Baba), Daisy Swanson (Inhoff Aranka), Postás (Kovalovszky István). Az I. felvonás Nemyakban a fiúk lakásán, a II. és III. a Fairien leánynevelő intézetben, a IV. részben ott, részben pedig a bridgeparti országúton játszódik le. Az előadás iránt városszerte nagy az érdeklődés.

— A „Zsákbamacska” kilencedszer. A szubotica Nép kör műkedvelői ismét színre hozzák a nagysikerű operettjüdjönőségű, a Zsákbamacskát. A kilencedik előadás eredeti szereposztásban kerül színre vasárnap délután 3 órai kezdettel. Jegyeket elővetelben az Aurora trafikban szombat estig lehet kapni.

KÖZGAZDASÁG

A földművelésügyi miniszterium új szabályrendeletet készít elő az állatjárványok elleni védekezés ügyében

Az új szabályrendelet jelentékeny enyhítéseket tartalmaz a tilalmak tekintetében

A Reggeli Ujság nemrég részletesen jelentette, hogy az iparosgyűlések felkérésére — elsősorban a kulai és odzaci iparosgyűlések közbenjárására — a noviszádi kereskedelmi és iparkamara beadványban fordult a bánáshoz, amelytől azt kérte, hogy az állatjárványok tekintetében a tilalmakon enyhítsenek, mivel a hosszú tilalmi idők és a tilalom kiterjedése sok kárt okoz az iparosoknak, akik különböző vásárokon vesznek részt s mivel a vásárokat az állatvásárok tilalma következtében nem tartják meg, a kézműves iparosokat súlyos veszteségek érik, másrészt pedig a gazdaközönség nem tudja a szükséges ipari cikkeket a vásárokon beszerezni.

A bánás most válaszolt az iparkamara beadványára ügyében és válaszában közli, hogy a beadványt a földművelésügyi miniszteriumhoz továbbította. A miniszterium felülvizsgálta az ügyet és azt válaszolta, hogy a közeljövőben az állatjárványokkal kapcsolatban levő tilalmakat jelentékenyen

enyhíteni fogja és ezért a mostani szabályrendelet helyett új szabályrendeletet fog életbe léptetni. A mostani szabályrendelet intézkedéseinek szigorán az idei évben, amennyire csak lehetséges volt, máris enyhítettek, az új szabályrendelet pedig jelentékenyen enyhébb rendelkezéseket fog a tilalmak tekintetében tartalmazni. Így többek között az új szabályrendelet szerint az állatjárványokkal megfertőzött járáások szomszédos járáásaiban nem rendelnek el általános tilalmat, hanem csak a megfertőzött járáásoktól számított öt kilométeren belül fekvő községekben rendelik el a teljes tilalmat, öt kilométeren túl pedig szabad lesz az állatok felhajítása és így a vásárok megtartása is.

A gazdaközönség és az iparosközönség is nagy örömmel fogadta a földművelésügyi miniszterium választát s reméli, hogy az új szabályrendeletet a földművelésügyi miniszterium minél hamarabb kifogja bocsatani.

Magyar burgonyakivitel Görögországba és Jugoszláviába

Budapestről jelentik: A külkereskedelmi bizottság március 27-én megtartott ülésén felvett jegyzőkönyvben a következő engedélyezés szerepel:

„A bizottság javaslatára a magyar Nemzeti Bank hozzájárul ahoz, hogy 500 vagon tavalyi termései burgonya, árupengő ellenében, vagy pedig igazoltan külföldről behozott pengő bankjegyek ellenében legyen Jugoszláviába és Görögországba exportálható...”

A fenti engedélyezés folytán lehetővé vált, hogy a magyarországi exportőrök árupengő, illetőleg igazoltan külföldről behozott pengőbankjegyek ellenében tehessenek jugoszláviai és görögországi üzletfeleiknek ajánlatokat és a létrejött üzleteket az engedélyezett módon valutabeszolgáltatás nélkül bonyolíthatják le.

— 0 —

Prágai sertésvásár

Prágában a jugoszláv sertésekért aránylag alacsony árakat kértek. A legjobb minőségű bácskai sertések átlagban 7.60 csehkoronás áron keltek el.

— 0 —

A szubotica Közgazdasági Bank r. t. üzleti jelentése a múlt évről. A Donabánás egyik legelőkelőbb és legtekintélyesebb pénzintézete, a szubotica Közgazdasági Bank r. t. a napokban tette közzé múlt évi üzleti jelentését, amelyből kiténik, hogy a bank teljes mértékben megőrizte fizetőképességét és azt az előnyt, hogy ki tudja elégíteni a betétesek jogos igényeit. Az üzleti évet 670.000 dinár nyereséggel zárja a Közgazdasági Bank, ebből 432.147 dinárt leírásokra, 51.257 dinárt a tartalékok emelésére, 50.000 dinárt a nyugdíjalap céljaira fordítanak, 137.454 dinárt pedig a folyó üzleti év számlájára visznek át. Az intézet az előző évhez képest 475.000 dinárral csökkentette kiadásait. A bank április 12-én tart közgyűlést.

Osztirák tarifakedvezmény jugoszláv gabonára

(MEK) Bécsből jelentik: A Jugoszláviából kimenő és Ausztrián keresztülfutó gabonaművekre az osztirák vasutigazgatóság 20 százalékos szállítási kedvezményt biztosít. A mérséklés csak olyan árukra szól, melyek vagy átmenő fuvarleveléssel, vagy újrafeladásra, de átrakodás nélkül mennek Ausztrián keresztül svájci állomásokra.

Rádió műsor

Péntek, március 31.

Beograd. 11: Műsorbemondás, majd a rádiózenekar hangversenye. Glük: Iphigénia Aulisban. Beethoven: Coriolan. Lozart: Così fan tutte. Mendelssohn: Hebridák. Weber: Peter Schmolli. 12.05: Gramofon. 13.30: Hírek. 15: Gramofon. 13.50: Tornaóra. 16: A rádiózenekar hangversenye. Paunovics: Smail Ága Csengics. Szedlacek: Beogradi élet, egyveleg. Szvoboda: Szerb fantázia. Lülling: Indus szvitt. Strauss: Denevér. 17: Előadás. 19: Szokolelóadás. 19: Előadás. 20: Milutinovics Mile népdalokat énekel. 20.30: A királyi gárda zenekarának hangversenye. Műsoron Bilicski, Smetana, Dimitrijescu, Gotovac, Nedbal, Mokranjac és Dvorak művei. Kisántant zene. 22: Hírek.

Budapest. 9.15: Gramofonlemez. 12: Déli harangszó. 12.05: Szervánszky szalonzenekar. 1.30: Tanfolyam a Testnevelési Főiskoláról. Mi-sángyi Ottó: Fiuk atletikai foglalkoztatása. 2.45: Hírek. 3.30: A rádió diáklélorája. „A pharosi torony fénye.” 4: Tavasz versek. Hollán Lili szavalata. 4.45: Ponotos időjelzés, hírek. 5: Révész Béla előadása. „Régi pénz”. 5.30: Szó-rakoztató zene. 7: Gyorsirótanfolyam. 7.25: A M. kir. Operaház előadásának ismertetése. 7.30: A M. kir. Operaház előadásának közvetítése. „Sába királynője.” Opera négy felvonásban, 5 képből. Szövegét írta Mosenthal. Fordította Kern Aurel. Zenéjét szerzette: Goldmark Károly. 11.15: Erdélyi-Patat Leó jazz-zenekara Vig Miklós énekszámaival.

LYSOFORM

SZULÉSNÉL NÉLKÜLÖZHETETLEN. FERTŐTLENT ÉS SZAGTALANT

Csak eredeti az Egészségügyi Minisztérium ellenőrző bélyegjével ellátott üvegekben valódi 100 gr Din. 18.—, 250 gr. Din. 36.—

REGÉNY

E. WALLACE:

A diadalmas élet

(5)

— Mikor lesz az Ismeretlen Katona szoborleplezési ünnepe?

— Mához tíz napra.

— Excellenciás uram, holnap estére már szállítom is önnek a merénylőt!

— Helyes. Ámbár jobb szerettem volna, ha ön... no de mindegy. Remélem, a tanítvány nem fog majd szégyent hozni a mesterére. Adieu! — állott fel a parancsnok — kedves... huszonhat! A százezer márka pedig rendelkezésére áll.

— Parancsnok ur kitüntető bizalma igazán...

— Sohase kételkedtem az ön ígéreteiben. Au revoir!

Alig távozott az előkelő vendég az iroda titkos kijáratán, a mérnök becsengette Erikát.

— Parancsol az igazgató ur? — pillantott rá várakozóan a lány.

Veleman gyönyörködve nézte, aztán megszólalt:

— Elő tudja keríteni tíz percen belül az... unokafivérét?

Erika arcán pirosság suhant át:

— Véletlenül... igen... ugyanis egy közeli tejesarnokban szokott uzsonnázni...

— Telefonáljon érte, hogy azonnal jöj-jön.

A lány zavartan hebegett a készülékbe: „Igen Rudolf... várunk... nem kell átöltöz-ködni... most mindjárt... eső... szervusz...”

— Szerettem látni, — mondta csak úgy a levegőbe a mérnök — ha összetart a rokonság... manapság olyan ritkaság a familiáris egyetértés.

Erika nem felelt, csak nyelt egyet és mereven az ajtót figyelte. Rudolf csakhamar ott termett. A bemutatkozásnál kissé ellenségesen szorított kezét Erika főnökével, de negyedóra alatt már teljesen a hatása alá került és lelkesedve hallgatta az ajánlatát:

— Nézze — lóbogtatta az orra alá a gyárnak szóló levelet — itt van egy állás... talán életfogytiglanra szól... havi háromszáz márkával... Hiszen tudja, mit jelent ez. Ezzel szemben módomban áll a segítségére lenni egy olyan ritka esetben, amelynek a révén egyesapásra meggazdagodhat. Összességére száz ezer márkát kereshet alig háromperces munkával.

A fiu rábámult, aztán elmosolyodott:

— Kit kell megölnöm ezért az álomszerű summáért?

Veleman a papírvágó késével játszadozott:

— Majdnem ráhibázott a dolog lényegére. Gyilkost csinálnak magából... de csak látszatra persze — tette hozzá sietve, amikor észrevette a lány iszonyatos rémületét — arról van szó, hogy egy kis országban... — és részletesen, világosan előadta az egész tervet.

Logikus érvelése, annak kihangsúlyozása, hogy semmiféle veszély nem fenyegeti és főként a százezer márka délibábja elkápráztatta Rudolfit és a lányt. Végérvényesen megszabadulhatnak kicsinyes gondjaiktól! Megszűnnek az elsejei rettegések! Az aján-

lat fantasztikus, de ilyen alkalom, ezt belátták, csak egyszer kínálkozik az életben! Es egészen elfogadható... persze, szabadulni akarnak az ellenzéktől. Egye fene, nem valami tisztességes dolog ugyan, de hát az élet ilyen kegyetlen! Más bőrében, husán és vérén keresztül lehet csak boldogulni! „Ha én nem vállalom, akad helyettem más száz, aki szíves örömet kap utána” — mentegőtőzött saját lelkiismerete előtt...

Nem is habozott tovább.

— Vállalom! Csak — tette hozzá akadozva — valami bizonyosságot szeretnék... ugyebár ez érthető... mindig jöhet valami váratlan... meglepetés... előre nem látott eshetőség...

— Például?

— Az ilyen merénylet soha ki nem számítható hatást válthat ki a tömegeből... esetleg olyan nagy lesz a felháborodás, hogy meglincsálnak.

— Erre is számítottak. Mint mondtam, önt egy detektív helyezi el a várakozó nép soraiban... amint eldördült a revolvere, máris körül fogják a polgárház titkosrendőrök és szaknyelven szólva „kiemelik” a tömegeből, úgy hogy idejük se marad bántalmazni önt. Na és néhány ütletet csak megér az a százezer márka...

— Mindenesetre izgató kaland... egész életében emlékezetes marad... aztán... a hatóságok részéről is némi garanciát kérnék... előzetesen.

— Meglesz, — biztatta Veleman — még ma érintkezésbe lépek velük és holnap reggelre megkapja a végleges választ.

Veleman felkereste szállásán Jemen parancsnokot és másnap Rudolf tudomására hozta a nagyur ígéretét:

(Folytatjuk.)

LIFKA MOZI - SZUBOTICA

Szerdán este 1/9 órakor és következő napokon diszpremier
Az UFA milliós költséggel készített látványos attrakciójának bemutatója

Fekete huszár

Enekes, zenés játék. — Főszereplők:
Mády Christians, Ursula Grablay, Conrad Veidt
Wolf Albach Rely, Otto Wallburg
Ufa hett hirdető Kulturfilm

ELADO

FELŐLTŐ jó állapotban olcsón eladó. Megtekinthető Kardos, Slovacska u. 12. sz. 12 1/3 között. 1044

Négy Hoffner nyersolaj szivógáz cséplőgarnitúra eladó. — Schöner József, Csurgó.

ALLAST KERES

Gyakorított biciklizni tudó kifizető allast keres. Cím a noviszádi kiadóban. 1023

100 kg. BURGONYA Din. 80.-ért
kapható Fitoska u. 32

FOGLALKOZÁS

IROGEPJAVÍTÁST és karbantartást Szubotican és környékén számszerűen és legolcsóbban végez Dudas Pál, Szubotica, Jelasiceva 9. 509

KIADO

Autóbuszok, teher és személyautók használtak, de jó állapotban, jutányos árak mellett eladók. Közelebbit Autobusko preduzeće, Novisad, Futoski put 49. 1031

Egy-nagy uccai butorozott szoba előszobával azonnal kiadó. Noviszád. Piroška 5. 1035

Azonnal kiadó Safarikova u. 37. sz. házban 3 szobás uccai lakás. 1039

Szerszámgépek,

mint esztergapadok, gyalugépek, shapping, feipad közönséges és univerzális, marógépek, furógépek, rovátkológépek, vas- és fémfűrészgépek, edzőkemence, ventiátor stb. stb. használt, de kifogástalan állapotban igen olcsó áron kaphatók

Zikmund és Tsa

gépgyár és vasöntődjében, Novisad. Ugyanitt kaphatók használt szijkererek transmissiók, csapágvak stb. 1013

FÉNYKÉPNAGYÍTÁSOK
A LEGMŰVÉSZIEBB KIVITELBEN KESZÜLNEK

STUDIO-HERING

FOTO-SZALONBAN • NOVISAD, TRG OSLOBODJENJA

A szerkesztésért felel: TOMAN SANDOR
A kiadásért felel: BLAZSEK FERENC

Az új ipartörvény

pontos magyar fordításban

20.- dinárért kapható a Reggeli Újság szubotica kiadóhivatalában. A pénz előzetes beküldése esetén portómentesen szállítja a kiadóhivatal

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hetköznapi mint vasárnap
egy szó 1 dinár NAGY BETŰS 2 dinár
a legkisebb apróhirdetés 10 dinár

APOLLO

Egész Noviszád

ma, szombaton és vasárnap el lesz ragadtatva Schnitzler megígádó, megható drámájától

Szerelmeskedés (LIEBELEI)

Az ifjúság, a szerelem szomorú tragédiája
Magda Schne derrel, Olga Cehova, Willy Eichbergerrel, V. Liebeneinerrel, Paul Hörbigerrel

Fox hirdető

a legújabb eseményekkel.
Roosevelt esküvője,
A görög forradalom, stb...
és remek modellek a legújabb divatról

ODEON

Pénteken, szombaton, vasárnap
HARRY PIEL
szenzációs igazán új szeru filmjében

Jonny ellopja Európát

Lebilincselő történet amely a Riviera leggyönyörűbb pontjain játszódik le és fe vonul benne Nizza minden eleganciája, lénye, pompája, tobzódása

Előadások kezdete 5, 7, 9, vasárnap 3, 5, 7, 9

Vasárnap déle 11 órakor
A szenvedélyek viharai
Emil Jannings monumentális filmje

KÖNYV „LITERARIA“ SZUBOTICA

Noviszád központjában egy kétszoba-konyhás lakás, gázzal, villannyal, vízvezetékkel, irodának is alkalmas azonnalra kiadó. Cím a kiadóhivatalában. 1036

KERESLET

Nyomdai perforológépet s nagyobb amerikai nyomógépet megvételre keresek. Győrli nyomda, Bezdán. 1032

ÜGYES VASALÓNO azonnal felvétetik. Sulyok, Noviszád, Futaki u. 12. 1037

Városi Mozi, Szubotica

Csütörtöktől—vasárnapig

FOX hangos hirdető

Uj élet felé

Orosz—lengyel nyelvű monumentál film.
Hadi események megszöknek a fogolytáborból. Vandorlás az orosz pusztákon. Szerelem, mely pusztít és élet.

Főszereplők:
Damilia Arctševska és Zbig Stanjevič

Aréna-Ton-Mozi-Szombor

Március 30, 31 április 1 2. Csütörtöktől—vasárnapig

Granichstäden operett:

A szívem még szabad

Főszereplők:
GUSTAV FRÖHLICH, ANNY AHLERS,
VEREBES ERNO, LIEN DEYERS
Műoron kívül: Ufa Kulturfilm

KÜLÖNFELE

BURGONYA 50 kg 35-dinár. Te. erinska u. 21. 103

KATOLIKUS

TEMPLOMOK

részére husvétra **szentstrok** és **stációképek** azonnal megrendelhető **Bachinger** aranyozó cégnél, Szubotica, H Sudarevičeva 34. Alexandrova u. 16. 069

Szenzáció!!

I-a aprított gyertyán tuzifa Din 29

I-a aprított bukk-tuzifa Din 27

II-a fűrészelt bukk-tuzifa (kis tuskó kályha tütéséhez) . Din. 24

100 kgr-ként házhoz szállítva. Mindennemű tüzfát és I-a bukkfaszenet vagon vételnél bármely állomásra igen olcsó árban azonnal szállítunk VUJKOVICS J. és IARSA, fatelep, SUBOTICA, Jukičeva u. 41. Telefon 6-69

380

Hirdetés nélkül nincs üzlet!

Ha vevőket akar

hirdessen!

a
o
c
m.
61.
m.
ric

r
pig

d

!!

29

27

24

szal-
zifát
gon
sra
nnal
S J.
BO-
41.

380

